

Kerstnieuwsbrief 2021

Kennisprogramma ‘Onbeperkt aan het Werk’: Doelstelling en projecten

---

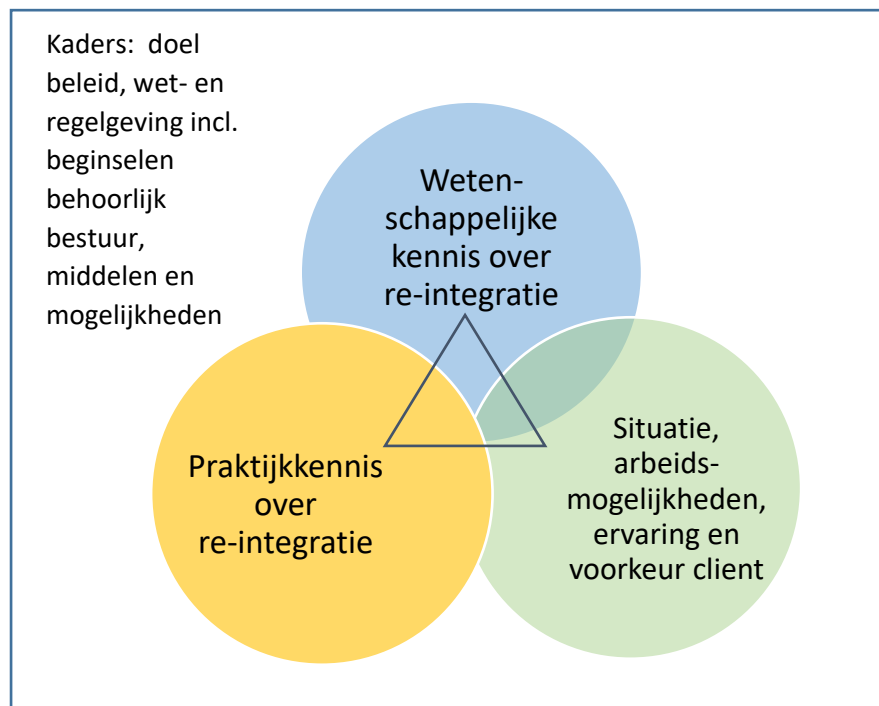
Kennisprogramma ‘Onbeperkt aan het Werk’

Het Ministerie van SZW en UWV zetten in op verbetering van de arbeidsparticipatie van mensen met een arbeidsbeperking. We hebben hierbij de ambitie om zowel beleid als dienstverlening ‘evidence-based’ te krijgen: datgene doen wat effectief is om de beoogde resultaten te behalen en - waar mogelijk – ook te kunnen verbeteren. SZW en UWV hebben daarom gezamenlijk een kennisprogramma opgezet om zo een flinke stap te kunnen maken in het opbouwen van de benodigde kennis op dit terrein. Het kennisprogramma is gericht op de zogenaamde AG-doelgroep met arbeidsvermogen bij UWV: mensen in de Ziektewet, WIA-WGA en Wajong met op re-integratie gerichte dienstverlening door UWV. Dit kennisprogramma is verweven met een aantal beleidsmatige trajecten rond de ZW, WIA en Wajong wat maakt dat het programma flexibel is in hoe en wanneer bepaalde onderzoeken worden uitgevoerd en hoe en wanneer resultaten kunnen worden verwerkt in verbeteringen.

Als we spreken over ‘evidence-based’ dienstverlening gaat het programmateam uit van de brede definitie van evidence-based-practice (zie figuur op volgende bladzijde): de professionele afweging tussen wetenschappelijke kennis, praktijkkennis en ervaringen en voorkeuren van cliënten in de op re-integratie gerichte dienstverlening. Dit alles binnen de context van wet- en regelgeving en met maatwerk als uitgangspunt.

Dit document bespreekt de nu lopende projecten, vervolgens de afgesloten projecten en sluit af met het noemen van relevante projecten buiten het kennisprogramma. Sommigen van u herkennen deze teksten wellicht: in eerdere nieuwsbrieven over dit programma was veel informatie ook al te lezen. Waar mogelijk hebben we de teksten uiteraard geactualiseerd. Als projecten zijn afgerond, kunt u de links naar de rapporten ook in deze nieuwsbrief vinden.

Figuur Evidence Based Re-integratie (vakmanschap & maatwerk bij re-integratie)

Alvast dank voor uw aandacht, namens het programmateam:

UWV: Marcel Spijkerman, Marloes de Graaf-Zijl, Isabel de Kroon, Jennifer Coffeng, Yvette van Woerkom en Rineke Maan

SZW: David de Kam en Anneke van der Giezen

Lopende projecten

1. Effectiviteit WGA dienstverlening

Dit kennisproject bestaat uit drie onderling samenhangende onderdelen en heeft tot doel om het inzicht in de effecten van de activerende dienstverlening voor de WGA te vergroten.

a. **Onderdeel 1: Kwantitatieve effectevaluatie op basis van een experiment**

In het Regeerakkoord zijn extra middelen voor extra activerende dienstverlening voor mensen met een WGA-uitkering (WGA'ers) beschikbaar gesteld. SZW en UWV hebben afgesproken dat de inzet van middelen voor activerende dienstverlening voor WGA'ers wordt onderzocht¹. De hoofdvraag bij dit onderzoek luidt: *Wat is de doelmatigheid en doeltreffendheid van de activerende WGA-dienstverlening?* Om antwoord te krijgen op deze vraag is in oktober 2019 een grootschalig experiment gestart waarin een groep die extra dienstverlening krijgt wordt vergeleken met een groep die geen dienstverlening krijgt. Daarnaast maakt de opzet van het experiment het mogelijk om een vergelijking te maken met een derde groep die reguliere dienstverlening krijgt. WGA'ers in het experiment worden gedurende een periode van drie jaar gevolgd om vervolgens te kijken wat de effecten zijn op uitkomstmaten als werk, stappen op de Participatieladder richting werk en de beleving van gezondheid en welzijn. UWV heeft een consortium van de onderzoeksbureaus SEOR en het Verwey Jonker Instituut opdracht gegeven om op basis van het experiment de effecten van het experiment te onderzoeken. De periode waarin WGA'ers worden meegenomen in het onderzoek is in april 2021 afgesloten en in elk van de drie groepen zitten nu ruim zesduizend mensen. De onderzoeksbureaus SEOR en Verwey Jonker zijn momenteel bezig met de rapportage van de eerste tussenevaluatie. Deze rapportage zal naar verwachting in februari 2022 worden gepubliceerd.

Doelgroep: WGA instroomcohort oktober 2019/april 2021

Planning start en afronding: Start oktober 2019, afronding 2024/2025

Begeleidingscommissie: medewerkers van UWV en SZW, vertegenwoordigers cliëntenraden, vakbonden, werkgeversverenigingen en beroepsorganisaties.

b. **Onderdeel 2: Monitor inzet dienstverlening en patronen in arbeidsparticipatie**

Kenniscentrum UWV bouwt een monitor waarmee het mogelijk wordt om zowel intern als extern periodiek informatie te kunnen leveren over ontwikkelingen in de inzet van dienstverlening en patronen in arbeidsparticipatie van WGA'ers. In de monitor worden gegevens over uitkeringen, ingezette dienstverlening en arbeidsparticipatie onderling gekoppeld. Door periodiek, bijvoorbeeld jaarlijks, de gegevens te actualiseren ontstaat een longitudinaal bestand op basis waarvan ontwikkelingen in ingezette dienstverlening en arbeidsparticipatie in beeld kunnen worden gebracht. Momenteel is een conceptversie van een eerste monitor gereed.

---

¹ Zie <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2019/03/26/kamerbrief-effectonderzoek-wga-dienstverlening>

Doelgroep: WGA instroomcohorten vanaf 2017

Planning start en afronding: Met dit onderdeel wordt medio 2021 gestart. Omdat het een monitor betreft heeft dit onderzoek een lange looptijd.

Begeleidingscommissie: medewerkers van UWV en SZW.

Het 3^e onderdeel van de effectiviteitsonderzoeken WGA bestaat uit 2 kwalitatieve onderzoeken: het eerste staat vermeld bij nummer 8 in de lijst van lopende onderzoeken. Het tweede onderzoek staat bij afgeronde onderzoeken bij nummer 1.

2. Effectiviteit Wajong dienstverlening

Het doel van dit project is het om de toegevoegde waarde van de dienstverlening voor (de stappen richting) arbeidsparticipatie van mensen met een Wajong uitkering (Wajongers) én met arbeidsvermogen zo goed mogelijk te bepalen en het huidige dienstverleningsmodel, dat sinds 2018 in werking is, te evalueren. De hoofdvraag voor dit onderzoek is: *In welke mate kan de dienstverlening van UWV voor de Wajong als doeltreffend en doelmatig worden gezien? Zijn er verschillen in doeltreffendheid tussen groepen Wajongers?* Het onderzoek omvat drie onderdelen.

a. ***Onderdeel 1: Een cijfermatige beschrijving van de populatie Wajongers met arbeidsvermogen***

Het 1^e deel van het onderzoek is afgerond. Er is in kaart gebracht welke dienstverlening voor Wajongers met arbeidsvermogen in de periode van 2010 tot en met 2018 is ingezet (persoonlijke dienstverlening door UWV en ingekochte trajecten) en in hoeverre en in welke mate deze Wajongers (aan het werk zijn (geweest)). Het onderzoeksrapport van SEOR is [hier](#) te downloaden. Het rapport beschrijft negen segmenten van Wajongers die én een gelijksoortige re-integratiehistorie hebben én vergelijkbare arbeidsmarktpatronen hebben doorlopen. Dit onderzoek is een vooronderzoek voor de kwantitatieve evaluatie (onderdeel 3).

b. ***Onderdeel 2: Een kwalitatieve evaluatie van de Wajong dienstverlening***

Het 2e deel van het onderzoek is een kwalitatieve beschrijving, analyse en evaluatie van het dienstverleningsmodel voor Wajongers met arbeidsvermogen. Het onderzoek beschrijft de aannames die ten grondslag liggen aan het dienstverleningsmodel (de theorie) en analyseert hoe het model dagelijks wordt toegepast door de uitvoerende professionals. Op basis van de praktijkkennis en ervaringen van de professionals – een van de drie pijlers van evidencebased werken (zie figuur pag 2) onderzoeken we de toegevoegde waarde van de activerende dienstverlening die UWV aan Wajongers biedt voor (stappen richting) arbeidsparticipatie en verzamelen (breed gedragen) verbeterpunten voor het huidige dienstverleningsmodel. Dit onderzoek zal in februari 2022 zijn afgerond.

c. ***Onderdeel 3: Een kwantitatieve evaluatie***

In het 3^e deel van het onderzoek gaan we na in hoeverre we de kwantitatieve effecten van de dienstverlening in beeld kunnen brengen. SEO Economisch Onderzoek heeft een [haalbaarheidsanalyse](#) uitgevoerd en is tot de conclusie gekomen dat er geen harde uitspraken mogelijk zijn over de causale netto-effecten van het huidige dienstverleningsmodel voor de gehele Wajongpopulatie met arbeidsvermogen. Voortbouwend op de cijfermatige beschrijving (onderdeel 1) zullen analyses worden

gedaan om specifieke vragen over, bijvoorbeeld het bereik van de dienstverlening, nader uit te zoeken of andere vraagstukken die in de loop van het onderzoeksproject aan bod zijn gekomen. De resultaten van deze analyses worden in de eindrapportage van het gehele onderzoeksproject opgenomen.

Doelgroep: Wajongers met arbeidsvermogen

Planning: Deel 2 wordt uitgevoerd door Panteia in samenwerking met Muzus en Zinzis. Het eindrapport is gereed in februari 2022.

Begeleidingscommissie: Verschilt per onderdeel. Vertegenwoordigers van SZW, UWV, Cliëntenraden, Werkgeversorganisatie (AWVN), CPB en wetenschap (universiteiten) zijn betrokken.

3. **Baanbeëindigingen van Wajongers die werken met/zonder jobcoach**

In vervolg op het eerste onderzoek naar de arbeidsmarktpatronen van mensen die werk(t)en met een jobcoach (zie afgesloten projecten, nr 4), is UWV Kenniscentrum begin dit jaar gestart met een onderzoek naar baanbeëindigingen bij Wajongers. Eén van de meest in het oog springende bevindingen uit het vorige onderzoek betrof het aantal keren dat betrokkenen te maken kregen met baanbeëindigingen en hoe het hen daarna verging op de arbeidsmarkt: gemiddeld verloren ze eens in de drie jaar hun baan, slechts een derde stroomde direct door naar een andere baan; ruim een derde lukte dat pas na een periode van gemiddeld 5-6 maanden werkloosheid en de rest vond helemaal geen nieuwe baan. Het doel van dit vervolgonderzoek is daarom te achterhalen of er verbetermogelijkheden zijn in de dienstverlening die UWV-professionals en/of de door hen ingehuurd jobcoaches bieden aan Wajongers die te maken krijgen met (dreigende) baanbeëindigingen. Het doel is ook om vast te stellen of er aanpassingen in wetgeving enerzijds en inrichting of uitvoering van de dienstverlening anderzijds nodig zijn om deze verbetermogelijkheden te realiseren. Het onderzoek combineert resultaten uit bestandsanalyses en kwalitatief onderzoek onder jobcoaches, UWV-professionals, werkgevers, Wajongers en stafmedewerkers.

Doelgroep: Wajongers die werk(t)en met een jobcoach, en Wajongers die werk(t)en zonder jobcoach

Planning: De onderzoeksfase is afgerond, conceptrapport ligt in januari bij de begeleidingscommissie. Het eindrapport zal naar verwachting in maart 2022 worden gepubliceerd

Begeleidingscommissie: medewerkers van UWV, SZW, OVAL, NOLOC, NVVA, AAVN, VUMC, Kennisplatform jobcoaching, Divosa, en de landelijke cliëntenraad.

4. **Verbetermogelijkheden externe jobcoaching**

In vervolg op het project over de baanbeëindigingen (zie hierboven) is UWV Kenniscentrum in oktober 2021 gestart met een project waarin breed bij alle betrokken partijen op gehaald wordt welke verbeteringen wenselijk/noodzakelijk zijn rond externe jobcoaching. In het project over de baanbeëindigingen zijn al de nodige verbeterpunten naar boven gehaald. Door middel van deskresearch en interviews onder staf & management (bij UWV, jobcoachorganisaties én cliëntenorganisaties) en medewerkers (verschillende groepen professionals binnen UWV en bij jobcoachorganisaties) achterhalen we welke knelpunten nog meer spelen en welke verbetermaatregelen een bijdrage kunnen leveren aan oplossing daarvan.

Doelgroep: mensen die werken met begeleiding van een externe jobcoach

Planning: gestart in oktober 2021. Geplande afronding maart 2022.

Begeleidingscommissie: medewerkers van UWV, SZW, OVAL, NOLOC, NVVA, Kennisplatform jobcoaching, en de landelijke cliëntenraad.

5. Pilots scholing WGA

De afgelopen jaren zijn vanuit ons kennisprogramma meerdere rapporten verschenen over scholing (zie afgesloten projecten, nr. 4). De inzichten hieruit zijn samengevat in een UKV-artikel [\[link\]](#). Specifieke voor de WGA-doelgroep is al in het regeerakkoord 2017 budget gereserveerd om meer mensen met een WGA-uitkering via scholing aan werk te helpen. Het vooronderzoek heeft laten zien dat scholing, en in het bijzonder leer-werkcombinaties en functiegerichte taaltrainingen, inderdaad een veel belovend re-integratie instrument lijkt voor deze doelgroep, die op dit moment echter weinig wordt ingezet. Het vooronderzoek heeft de belemmeringen in beeld gebracht. Op grond van het vooronderzoek is besloten via enkele pilots in te richten, waarin in de praktijk wordt beproefd wat ervoor nodig is om scholing vaker succesvol in te zetten voor deze groep. Vanuit het kennisprogramma zullen we deze pilots met een lerende evaluatie begeleiden.

Doelgroep: mensen met een WGA-uitkering en arbeidsvermogen

Planning: start in december 2021 en loopt door tot 2023

Begeleidingscommissie: nog niet bekend

6. Cliënt in beeld: een pilot met de Scan Werkvermogen Werkzoekenden

Om afgewogen beslissingen te kunnen maken over de inzet van activerende dienstverlening, is het nodig om de situatie en mogelijkheden van de cliënt in beeld te hebben: wat zijn de belemmerende en bevorderende kenmerken die van invloed zijn op het vinden en behouden van werk. Een instrument kan behulpzaam zijn bij het in beeld brengen van de cliënt. In opdracht van UWV heeft het onderzoeksbureau Ecorys een inventarisatie gemaakt van reeds bestaande instrumenten om de cliënt in beeld te brengen (zie afgesloten projecten). Eén van de instrumenten in deze inventarisatie is de Scan Werkvermogen Werkzoekenden (SWW) van het Arbeidsdeskundig Kenniscentrum.

Momenteel wordt gewerkt aan de voorbereiding van een pilot voor de ZW-populatie. De pilot bestaat uit twee fasen. De eerste fase betreft een lerende evaluatie waarin de ervaringen van professionals en cliënten die met het instrument werken centraal staan. De tweede fase is meer kwantitatief georiënteerd en het doel is om de effecten van het werken met de SWW te meten. Bij effecten kan worden gedacht aan de inzet van dienstverlening en het aantal herstelmeldingen. Naar verwachting gaat de eerste fase van de pilot in het eerste kwartaal van 2022 van start.

Doelgroep: In eerste instantie de ZW maar in beginsel alle personen die wegens een structureel functionele beperking een beroep doen op de dienstverlening van UWV: ZW, WIA/WAO en Wajong

Planning: start van de eerste fase van de pilot naar verwachting eerste kwartaal 2022.

Begeleidingscommissie: nog niet bekend.

7. **Ondersteuning van UWV-professionals met een triage-instrument en beslissingsondersteunend model voor passende WIA WGA-dienstverlening**

Een 4-jarig promotieonderzoek binnen de Leerstoel Academisering van de Verzekeringsgeneeskunde, gelieerd aan het KCVG, onderzoekt mogelijkheden voor ontwerp van een triage instrument. De hoofddoelstelling is arbeidsdeskundigen (AD) en adviseurs intensieve dienstverlening (AID) van UWV WERKbedrijf handvatten bieden om bij te dragen aan het activeren van cliënten die met arbeidsvermogen instromen in de WIA. Dit wordt gedaan door middel van het ontwikkelen van een triage-instrument waarin belemmerende en bevorderende factoren voor terugkeer naar werk naar voren komen, met daaraan gekoppeld een beslissingsondersteunend model dat de AD en AID helpt om de voor de cliënt best passende dienstverlening aan te bieden. Inmiddels is een conceptversie van het instrument gemaakt. Deze conceptversie wordt momenteel door middel van een vignettenstudie en haalbaarheidsstudie in de praktijk beproefd.

Doelgroep: personen die recent een toekenning WIA WGA hebben gehad en het eerste gesprek met WERKbedrijf ingaan.

Planning: Het onderzoek zal in het voorjaar 2022 worden afgerond.

8. **Willen, kunnen en doen bij re-integratie; beïnvloedingsmogelijkheden van het cliëntperspectief**

Het al dan niet slagen van re-integratiedienstverlening van UWV staat of valt met de situatie en het perspectief van de cliënt zelf. Het gaat hierbij om welke motivatie de cliënt ervaart om te re-integreren en aan het werk te komen (willen), hoe hij zijn eigen mogelijkheden daarbij ziet (kunnen), en hoe dit tot uiting komt in het re-integratie-inspanningen van de cliënt (het doen, zoals het zoeken naar werk). Door (kwalitatief) onderzoek willen we inzicht krijgen in dit cliëntperspectief (willen, kunnen, doen) en in de factoren die daarop van invloed zijn. Bijzondere aandacht is er in het onderzoek voor de invloed van wetgeving en van de dienstverlening van UWV en/of re-integratiebedrijven op het willen-kunnen-doen van de cliënt. Naast het vergaren van kennis heeft het onderzoek vooral tot doel om bij te dragen aan de handelingsperspectieven voor de uitvoering. De doelgroep van het onderzoek bestaat uit mensen met een Wajong-, WGA- en ZW-uitkering. Het onderzoek wordt uitgevoerd door een consortium van Regioplan, Centerdata en TU Delft. Momenteel worden diepte-interviews gehouden met cliënten. Andere nog uit te voeren onderdelen van het onderzoek zijn observatie van gesprekken tussen professional en cliënt en praktijkateliers waarin handelingsperspectieven worden ontwikkeld. Dit project draagt bij aan de effectevaluatie WGA (nummer 1) en effectevaluatie Wajong (nummer 2).

Doelgroep: WGA, Wajong en ZW

Planning start en afronding: Juli 2021, afronding september 2022.

Begeleidingscommissie: o.a. medewerkers SZW en UWV, landelijke cliëntenraad, beroepsverenigingen

9. **Doorontwikkeling en implementatiestudie: de inzet van Ervaringsdeskundigheid binnen UWV**

Binnen het WERKbedrijf Rijk van Nijmegen heeft men de afgelopen jaren ervaring opgedaan met de inzet van twee Adviseurs Intensieve Dienstverlening met Ervaringsdeskundige Expertise (AIDEE's). Uit de evaluatie die zij eind 2018 hebben uitgevoerd blijkt dat zowel cliënten als organisatie positief zijn over de inzet van ervaringsdeskundigheid. UWV wil graag een verdere onderbouwing zien van aard, inhoud en toegevoegde waarde van het instrument

'Ervaringsdeskundigheid' en de methodiek verder implementeren binnen de organisatie. Het onderzoek heeft als doel om tot een beschrijving te komen van de optimale inzet van ervaringsdeskundigheid binnen UWV Werkbedrijf en bijbehorende implementatiestrategie. Daarnaast heeft het onderzoek als doel om in de vorm van een 'proof of concept' de implementatie binnen een nieuw kantoor van de gekozen vorm van ervaringsdeskundigheid te monitoren. Allereerst worden de ervaringen van het Nijmeegse model van de AIDEE in kaart gebracht. Vervolgens worden de werkzame elementen van ervaringsdeskundigheid onderzocht in het Nijmeegse model, in de literatuur en door middels van interviews met een bredere groep van stakeholders. Voor het onderzoek wordt de methode van een Realistische Evaluatie gehanteerd om vast te stellen welke onderdelen van de inzet van ervaringsdeskundigheid onder welke omstandigheden tot welke resultaten leiden. Na de inventarisatie van de mogelijk werkzame elementen van de inzet van ervaringsdeskundigheid wordt een keuze gemaakt voor de meest kansrijke implementatiestrategie die verder onderzocht en uitgetest zal worden in het kader van het onderzoek. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door het Kenniscentrum voor Verzekeringsgeneeskunde (UMCG Groningen en Amsterdam UMC).

Doelgroep: UWV cliënten met een psychische kwetsbaarheid of verslaving.

Planning: Dit onderzoek start in januari 2022 en zal worden afgerond eind 2023.

Begeleidingscommissie: nog onbekend.

Recent afgesloten projecten

1. **SUWI-subsidie-onderzoek naar de afwegingen die professionals in de keten van re-integratiedienstverlening en jobcoaching maken t.a.v. de in te zetten dienstverlening.**

Een consortium van Panteia, Muzus en Zinzis heeft subsidie ontvangen van UWV met als doel: (1) meer inzicht krijgen in de oordeels- en besluitvorming van de professionals in de re-integratie naar en begeleiding tijdens werk van mensen met een arbeidsbeperking. Welke afwegingen maken zij over het te doorlopen traject van mensen met een arbeidsbeperking richting werk en de coaching tijdens het werk. Hoe verschillen de afwegingen tussen (groepen) professionals? (2) de onderlinge dialoog stimuleren tussen (verschillende groepen) professionals in de keten van re-integratiedienstverlening aan en jobcoaching van mensen met een arbeidsbeperking (cliëntmanagers, arbeidsdeskundigen, re-integratiecoaches en jobcoaches) over hun afwegingen om hun aanpak te kiezen.

Het onderzoek laat zien dat afwegingen worden beïnvloed door een groot aantal factoren, waarbij cliëntgerelateerde - en individuele factoren van de professional de grootste rol spelen. Daarnaast worden veel afwegingen in een split second gemaakt en de professional is zich hier niet altijd van bewust. De onderzoekers doen aanbevelingen om professionals bewust bekwaam te maken door aandacht te vragen voor reflectie. Managers kunnen dit faciliteren door professionals ruimte te geven voor intervisie en heldere kaders op te stellen waarbinnen afwegingen worden gemaakt. Dit project draagt bij aan de effectevaluatie WGA (nummer 1) en effectevaluatie Wajong (nummer 2).

Doelgroep: professionals werkzaam bij gemeenten en UWV, en bij re-integratiebedrijven of jobcoachorganisaties die door gemeenten of UWV worden ingehuurd

Planning: Het onderzoek is in december 2021 afgerond. Het rapport is [hier](#) te downloaden

Begeleidingscommissie: medewerkers van TNO, UWV, SZW, OVAL, NOLOC, NVVA, BVK, Divosa, de landelijke cliëntenraad, NVAB, CAOP en Cedris.

2. Doelen Wajong- en WGA-dienstverlening en uitkomstmaten

Het doel van dit project was een fundament leggen voor het meten van de effecten/effectiviteit van het beleid en de re-integratie-dienstverlening voor mensen met arbeidsvermogen in de Wajong en WIA (WGA). De doelen van de wet- en regelgeving zijn vertaald naar uitkomst/effectmaten voor het beoogde effectiviteitsonderzoek.

Doelgroep: WGA en Wajong, ook bruikbaar voor ZW.

Planning: Afgerond in 2019 en op verzoek verkrijgbaar.

Begeleidingscommissie: experts SZW en UWV.

3. Onderzoeken over dienstverlening Wajong

Op pagina 4 van deze nieuwsbrief staan ook *afgeronde* onderzoeken genoemd in relatie tot de dienstverlening Wajong aan mensen met arbeidsvermogen. Aangezien deze onderzoeken onderdeel uitmaken van een geheel, staan ze nog bij de *lopende* onderzoeken genoemd.

4. Arbeidsmarktpatronen van mensen die werk(t)en met een jobcoach

Het doel van het onderzoek was meer inzicht te verkrijgen in het verloop van jobcoaching en de arbeidsmarktpatronen van mensen die in de periode 2013-2018 hebben gewerkt met een jobcoach. Onderzoeksbureau SEOR heeft kwantitatief onderzoek uitgevoerd op basis van databestanden van UWV. Het rapport van SEOR laat zien dat ongeveer 25.000 mensen in de periode tussen 2013 en 2018 zijn gestart met een baan waarbij ze vanuit UWV begeleiding kregen van een jobcoach. Van deze groep heeft 95% een Wajonguitkering en 5% een WGA-uitkering.

Doelgroep: het onderzoek richt zich op Wajongers en WGA'ers die werken of gewerkt hebben met een interne of externe jobcoach.

Planning: Onderzoek is afgerond en via [deze link](#) te downloaden. Tevens is er een UKV-artikel (te downloaden via [deze link](#)) over verschenen, en een artikel in ESB (te downloaden via [deze link](#)).

Begeleidingscommissie (extern): Vertegenwoordigers van de Landelijke cliëntenraad, het kennisplatform jobcoaching, NVVA, OVAL, NOLOC, AAVN en VUMC.

5. Inhoud ingekochte re-integratiedienstverlening voor WGA, Wajong en Ziektewet

Het doel van dit kennisproject was om de inhoud van de ingekochte re-integratiedienstverlening te achterhalen. Het onderzoek omvatte bestandsanalyses voor alle cliënten die in de periode 2016-2018 ingekochte re-integratiedienstverlening hebben gevolgd én dossieranalyses voor een aselecte steekproef hieruit van 300 trajecten Werkfit en 300 trajecten Naar werk, ieder verdeeld over 100 ZW, 100 WGA en 100 Wajong cliënten. Het rapport geeft inzicht in de activiteiten die re-integratiebedrijven in het kader van de re-integratiediensten 'Werkfit maken' en 'Naar werk' uitvoeren voor cliënten met een Wajong-, WGA- en Ziektewetuitkering.

Doelgroep: Het onderzoek richt zich op Wajongers, WGA'ers en ZW-clieënten die onder het inkoopkader 2016-2020 een re-integratiedienst hebben afgerond.

Planning: Het onderzoek is inmiddels afgerond en het rapport getiteld "Wat kopen we in voor wie?" is [hier](#) te downloaden.

Begeleidingscommissie (extern): OVAL, NVVA, VUMC.

6. Scholing als re-integratie instrument

De afgelopen twee jaar hebben we drie onderzoeken uitgevoerd naar scholing. Eén onderzoek is een parallelonderzoek aan bovengenoemd onderzoek over ingekochte re-integratiedienstverlening: bestandsanalyse in combinatie met dossieranalyse, gericht op de vraag “wat koopt UWV in aan scholing voor haar cliënten met een WGA-, Wajong- of Ziektewet-uitkering”. Een ander onderzoek is uitgevoerd door Artéduc en richtte zich op de vraag wat UWV kan verbeteren als het gaat om het aanbieden van scholing aan cliënten met een WW, WGA- of Ziektewetuitkering. Nummer 3 is een vooronderzoek naar extra scholingsmogelijkheden voor WGA’ers. Dit laatste onderzoek is een eerste stap om invulling te geven aan de wens uit het regeerakkoord om meer scholing in te zetten voor WGA’ers.

Doelgroep: verschilt per deelonderzoek

Planning: alle drie de onderzoeken zijn inmiddels afgerond. Het onderzoek van Artéduc [hier](#) te downloaden. Het rapport over ingekochte scholing is [hier](#) te downloaden en het rapport over de extra scholingsmogelijkheden voor WGA’ers is [hier](#) te downloaden. De inzichten hieruit zijn samengevat in een UKV-artikel, dat [hier](#) te downloaden is.

7. Cliënt in beeld: een inventarisatie van bestaande instrumenten

Om afgewogen beslissingen te kunnen maken over de inzet van activerende dienstverlening, is het nodig om de cliënt in beeld te hebben: wat zijn de belemmerende en bevorderende kenmerken die van invloed zijn op het vinden en behouden van werk, ofwel het in beeld hebben van de cliënt. Een instrument kan behulpzaam zijn bij het in beeld brengen van cliënt. In opdracht van UWV heeft onderzoeksbureau Ecorys een inventarisatie gemaakt van reeds bestaande instrumenten die in het sociale domein worden ingezet bij het in beeld brengen van de cliënt.

Doelgroep: Alle personen die wegens een structureel functionele beperking een beroep doen op de dienstverlening van UWV: ZW, WIA/WAO en Wajong.

Planning: Onderzoek is in september 2019 afgerond en het rapport is op verzoek verkrijgbaar.

Begeleidingscommissie: medewerkers UWV/SBK en stafarbeidsdeskundigen UWV

Relevante onderzoeksprojecten buiten het kennisprogramma

1. Onderzoeken Individuele Plaatsing en Steun (IPS)

De arbeidsparticipatie van mensen met ernstige psychische aandoeningen (EPA) is lager dan voor mensen met andere (somatische) aandoeningen. Internationaal maar ook nationaal onderzoek laat zien dat de aanpak ‘Individuele Plaatsing en Steun’ (IPS) in vergelijking met reguliere re-integratiedienstverlening positieve effecten heeft op arbeidsparticipatie. In 2017 zijn middelen beschikbaar gesteld voor een onderzoeksubsidie waarmee over een periode van 5 jaar in totaal 2500 IPS-trajecten konden worden gefinancierd voor mensen die tot de EPA populatie behoren en een uitkering van UWV hebben. Momenteel loopt in samenwerking met Epsilon Research een onderzoek naar de effecten van IPS voor de UWV-populatie. Hierbij wordt niet alleen gekeken naar de effecten op werk maar ook naar zorgkosten en uitkeringslasten. De analyses worden uitgevoerd met registerdata van UWV en CBS. Sommige registerdata lopen sterk (3 jaar) achter op de actualiteit.

Doelgroep: mensen met ernstige psychische aandoeningen (EPA) met een Wajong, WIA/WAO of ZW-uitkering

Planning: het betreft een langlopend onderzoek. Eerste tussenrapportage medio 2022
Begeleidingscommissie: nog te bepalen.

In 2019 is door Ministerie SZW een kleine onderzoeksubsidie beschikbaar gesteld voor het uitvoeren van 175 IPS-trajecten voor mensen met zogenaamde common mental disorders (CMD). In tegenstelling tot de onderzoeksubsidie voor de EPA kunnen aan deze regeling nu ook mensen deelnemen die tot de re-integratieverantwoordelijkheid behoren van een gemeente (dus zowel cliënten van UWV als van gemeenten). Kenniscentrum Phrenos voert momenteel een implementatiestudie uit waarin het uitvoeren van IPS voor mensen met CMD wordt onderzocht. NB. Dit is overigens geen onderzoek waarin de bijdrage van IPS aan werkhervatting wordt gemeten door vergelijking met een controlegroep.

Doelgroep: mensen met psychische aandoeningen (CMD) met een uitkering van UWV of gemeenten

Planning: het onderzoek is gestart in 2019 en zal worden afgerond in 2022.

Begeleidingscommissie: UWV, SZW, VWS, GGZ NL, MIND, DIVOSA

2. Re-integratie van mensen met psychische aandoeningen

Psychische aandoeningen leiden steeds vaker tot uitval in het arbeidsproces. De partijen die betrokken zijn bij re-integratie dienstverlening geven aan dat hebben van een psychische aandoeningen specifieke moeilijkheden met zich mee kan brengen die snelle werkhervatting belemmeren. Psychische aandoeningen zijn divers, net zoals de mate waarin deze aandoeningen mensen hinderen in hun participatie op de arbeidsmarkt, en aandoeningen kunnen episodisch van aard zijn. Het is onduidelijk hoe de uitvoeringspraktijk het beste om kan gaan met het re-integreren van mensen met psychische aandoeningen en vooral private uitvoerders geven aan hier moeite mee te hebben. De vragen waar dit onderzoek antwoord op geeft zijn: 1) Wat zijn voor re-integratie relevante kenmerken van de groep mensen met psychische aandoeningen? 2) Wat is er vanuit wetenschappelijke en grijze literatuur bekend over wat mensen met psychische aandoeningen helpt of belemmert bij hun re-integratie? Dit onderzoek is in de zomer van 2021 afgerond en heeft naast een eindrapport, ook een voor professionals toegankelijke handreiking opgeleverd.

Doelgroep: mensen in de Ziektewet (tijdens de loondoorbetalingsperiode) en de WIA.

Planning: het onderzoek is afgerond en via [deze link](#) te downloaden.

Begeleidingscommissie: Trimbos, Verbond voor Verzekeraars, OVAL, AWWN (ook namens VNO NCW), UWV en Phrenos.

3. Vergroten van de kans op werk(behoud) van mensen met een arbeidsbeperking in tijden van de Covid-19 recessie en toekomstige recessies

Mensen met een arbeidsbeperking hebben minder vaak regulier betaald werk en een vast dienstverband dan mensen zonder arbeidsbeperking. Met de banenafpraak zijn er de afgelopen jaren veel banen bij gekomen voor mensen met een arbeidsbeperking. Het risico bestaat dat deze positieve ontwikkelingen door de economische recessie tgv de Covid-19 pandemie teniet worden gedaan. Met subsidie van Instituut Gak² gaat het Amsterdam UMC de komende jaren hier onderzoek naar doen in samenwerking met UWV, gemeenten Amsterdam, Rotterdam en

² Instituut Gak wil een bijdrage leveren aan de kwaliteit van de sociale zekerheid in Nederland door financiële ondersteuning van onderzoek, projecten en leerstoelen. Meer informatie is te vinden op www.instituutgak.nl

Den Haag, ervaringsdeskundig onderzoeksbureau Meetellen en Kenniscentrum Phrenos. In een combinatie van kwantitatief en kwalitatief onderzoek wordt onderzocht:

- 1) Wat de gevolgen zijn van de Covid-19 recessie voor (duurzame) arbeidsparticipatie van mensen met een arbeidsbeperking;
- 2) Wat de ervaringen en behoeften zijn van cliënten, professionals en werkgevers tav begeleiding/zorg;
- 3) Wat volgens werkgevers en beleidsmakers kansrijke maatregelen zijn om (duurzame) arbeidsparticipatie in deze tijd te vergroten.

De resultaten worden verwerkt in (1) Routekaart met Toolkit voor Passende Begeleiding & Zorg; (2) beleidsadviezen voor Kansrijke Maatregelen voor werk(behoud); (3) Handreiking eigen-regie voor mensen met een arbeidsbeperking.

4. **Werkgevers en aannamebeleid mensen met beperkingen**

De meeste onderzoeken in het kennisprogramma 'Onbeperkt aan het Werk' zijn gericht op de aanbodzijde van de arbeidsmarkt: versterken van menselijk kapitaal en bemiddeling. Maar uiteraard hebben de werkgevers (de vraagkant) ook een belangrijke rol om de arbeidsparticipatie van mensen met een arbeidsbeperking te bevorderen. In het kader van het kennisprogramma lopen geen onderzoeken die specifiek gericht zijn op werkgevers maar we zijn wel betrokken bij onderzoeken van en door andere partijen. Met subsidie van Instituut Gak² is de Universiteit Utrecht een onderzoek gestart waarin gebruik wordt gemaakt van gedragsinzichten die het in dienst nemen van mensen met een arbeidsbeperking bevorderen. Het onderzoek wil met veldexperimenten de gedragsveranderingen van werkgevers toetsen in de praktijk. De looptijd van dit onderzoek is 2021-2024.

5. **De impact van de wijze van verrekenen van inkomsten**

In februari 2021 kwam het rapport 'Als verrekenen een beperking is' uit. Wanneer mensen met een arbeidsbeperking aan het werk gaan, ontvangen veel van hen een aanvulling op hun salaris vanuit een uitkering. Binnen het UWV-subsidieonderzoek 'Als verrekenen een beperking is' deden Muzus en Optimalistic onderzoek naar hoe de inkomstenverrekening wordt ervaren, op initiatief van de Landelijke Cliëntenraad (LCR) en met subsidie van UWV. Ook werkten de onderzoekers samen met het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, UWV en verschillende gemeenten. Het blijkt dat verrekenen in veel gevallen leidt tot financiële problemen. Het veroorzaakt angst stress en onzekerheid. Het rapport van het UWV-subsidieonderzoek 'Als verrekenen een beperking is' en de producten die dit onderzoek hebben opgeleverd kunnen [hier](#) gedownload worden.

6. **Werkonzekerheid van mensen met een arbeidshandicap**

Met de invoering van de Participatiewet is de baan- en inkomensonzekerheid van voorheen Wsw-ers en mensen met een beperking onbedoeld toegenomen. Wat doet die onzekerheid met de mensen? En hoe kunnen ze daar het best bij begeleid worden? [Deze literatuurstudie](#) schetst de stand van zaken over dit onderwerp. Het is onderdeel van een studie die, met subsidie van Instituut Gak, naar de ervaringen van voormalige Wsw-ers met werkonzekerheid, die in kaart zal brengen wat mensen helpt om daarmee om te gaan.